

Kantohintaindeksien järjestelmä ja sen kehittäminen

METLA Pekka Ollonqvist 17.11.2010

”Puukauppatilastoinnin kehittäminen on Metlan metsätilaston painoalue”

Martti Aarne 11.5.2010

METLA

Metsäntutkimuslaitos Skogsforskningsinstitutet Finnish Forest Research Institute www.metla.fi

METLAn indeksi kantohintojen muutoksista

MetINFO Tilastopalvelu Puukauppa

Kantohintaindeksi 1/1995 - 9/2010 kalenterikuukausittain

- Koko maa
- Hinta – alueet Etelä Suomi, Pohjanmaa, Keski- Suomi, Savo- Karjala, Kymi – Savo, Lappi alkuarvo, 1/1995 (taso), uusin arvo, vuoden alin ja vuoden ylin sekä muutokset (%) 12 kk, 3,kk http://www.metla.fi/metinfo/tilasto/puukauppa/puukauppa_khindeksit_t.html

Perustuu painotettuihin reaaliarvoisten kantohintojen muutoksiin

Pystykaupan keskikantohinnan % muutokset

Kuusi puutavaralajia (MÄT,KUT,KOT,MÄK,KUK,KOK)

Kiinteä painokerroin: puutavaralajin keskimääräinen arvo-osuus pystykaupassa 1987-2009 (276 hav)

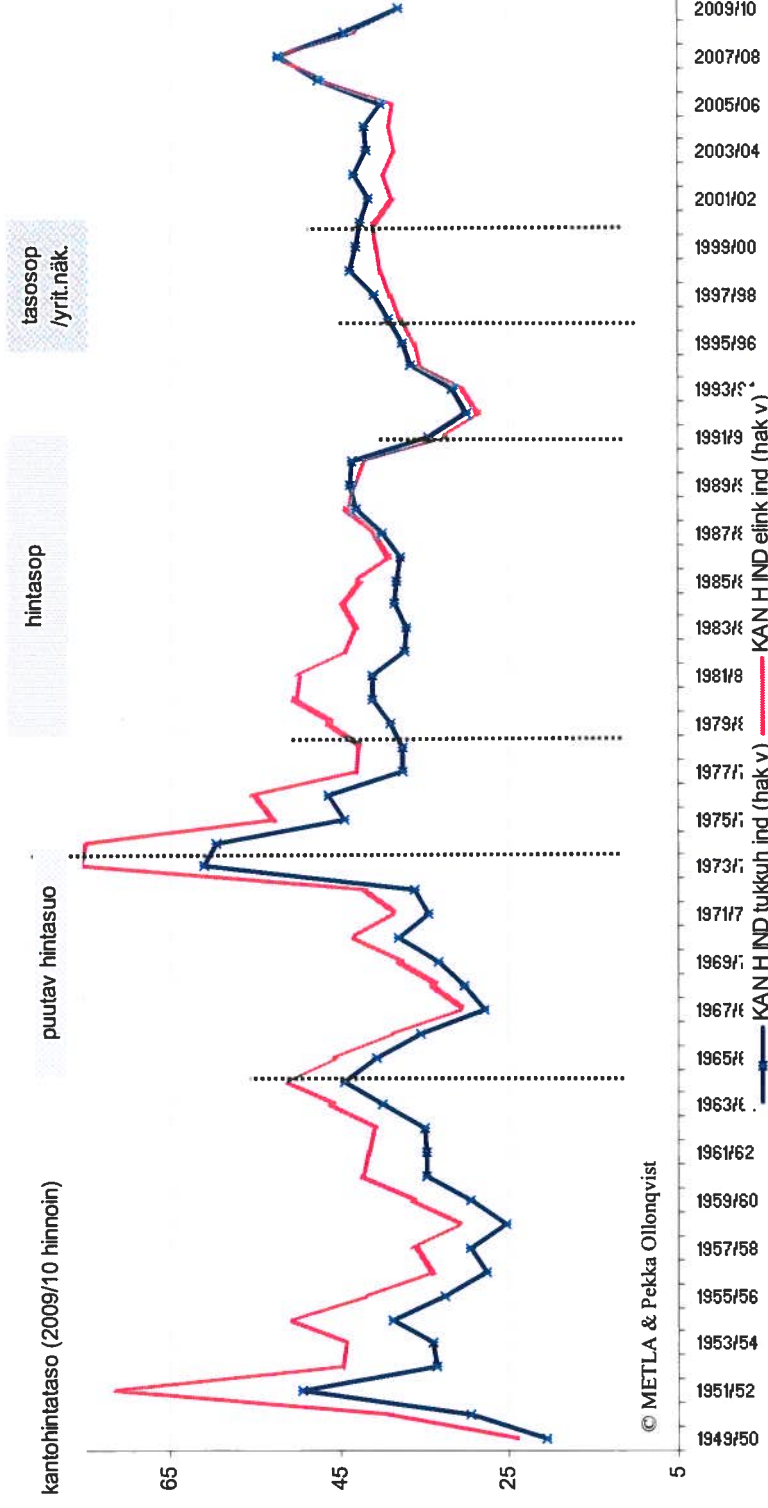
- TUJKI 62 %
- HAVUP 92 %

Rahanarvon korjaus

- Tukkuhintaindeksi (1949=100)
- Raakapuu on tuotantopanoskustannus ostajalle
- Raakapuu on tulo elinkeinotoiminnasta myyjälle

Kantohintataso – tuotantokustannus vai ostovoimapariteetti

Puukaupan arvo- osuuksilla painotettu reaalinen kantohintataso 1949/50 - 2009/10, (hakkuuvuoden 2009/10 hinnoin) elinkustannusindeksi (1953=100) ja tukkuhintaindeksi (1949=100)

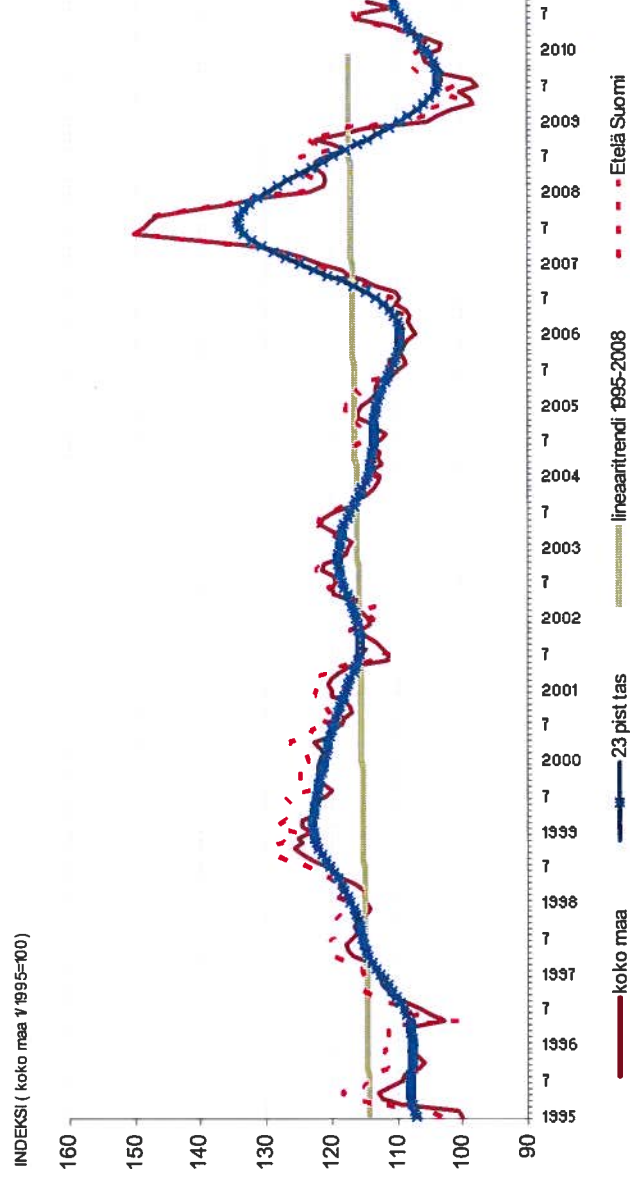

- Painotettu kantohintataso (havutukki, mänty-, kuusi- ja lehtikuitupuun), vuosikeskiarvo, hakkuuvuodet, 2009/10 hinnoin
- Ostovoimapariteetti ja tuotantokustannushinta lähentyneet kattavien hintasuositusten jaksolla 1977/78 - 1990/91
- Tuotantokustannushinta ostovoimapariteetin yläpuolella 1993/94 - 2005/06

Kantohintaindeksi Etelä Suomi ja koko maa

keskimäärin 1/1995 - 9/2010

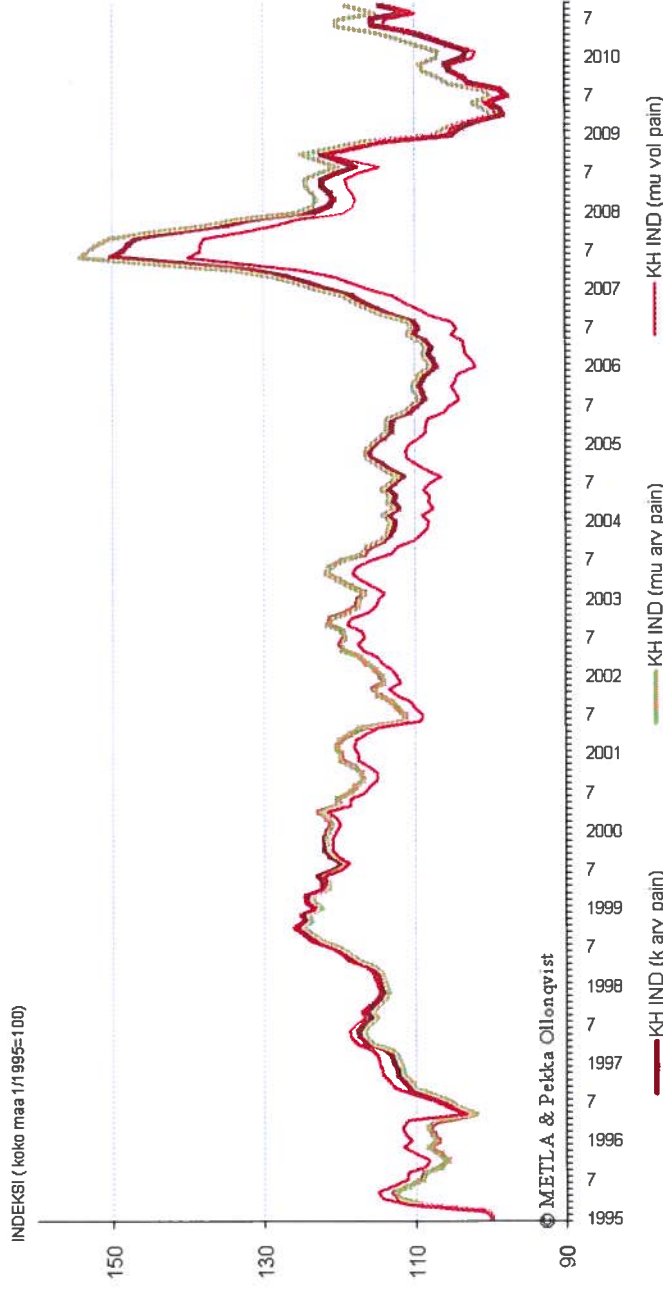
KANTOHINTAINDEKSI 1/1995- 9/2010 Etelä Suomi, koko maa

- Koko maan keskimääräisen kehityksen vertailu viiden hinta alueen kanssa mahdollista Metinfo Tilastopalvelussa kuukausittain havaintokuukautta seuraavan kuukauden lopulla www.metta.fi/metinfo/tilasto/

Kantohintaindeksi – kiinteät vai muuttuvat painokertoimet

KANTOHINTAINDEKSI 1/1995- 8/2010 kiinteät painot, ajankohdan painot (arvo- ja volyymiosudet)

pistearvot

kiint arvopain	muutt vol pain	muutt arvopain	ERO I %	ERO II %
100	100	100	0,0	0,0
2 96	111,5	108,0	3,5	0,2
3 97	114,1	113,3	1,5	-0,8
7 07	148,6	153,3	-6,9	3,2
9 10	114,5	119,2	-0,9	4,1

ERO I = (mu vol p - kiint p)

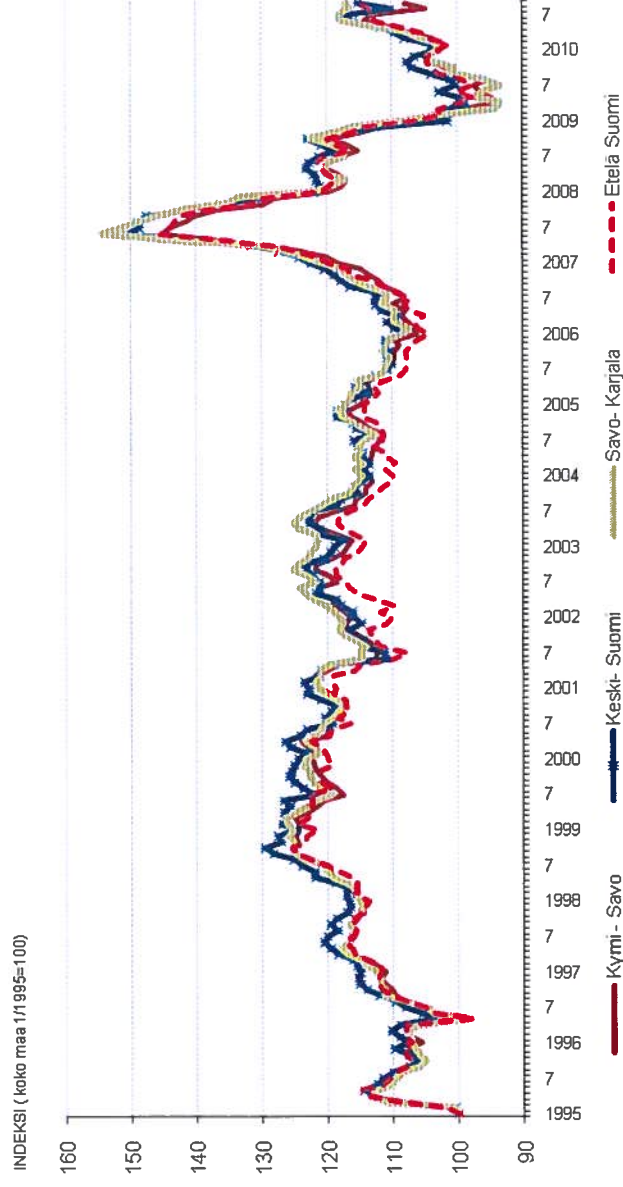
ERO II = (mu arv p - kiint p)

- Erot indeksiarvojen välillä kiinteitä ja ajankohdan indeksipainoja käytettäessä eivät systemaattisia
- Mikä olisi rinnakkaisten indeksien tuoma informaatiolisä?

Kantohintaindeksi - neljä hinta aluetta

kuukaudet 1/1995 - 9/2010

KANTOHINTAINDEKSI 1/1995- 9/2010 hinta alueet

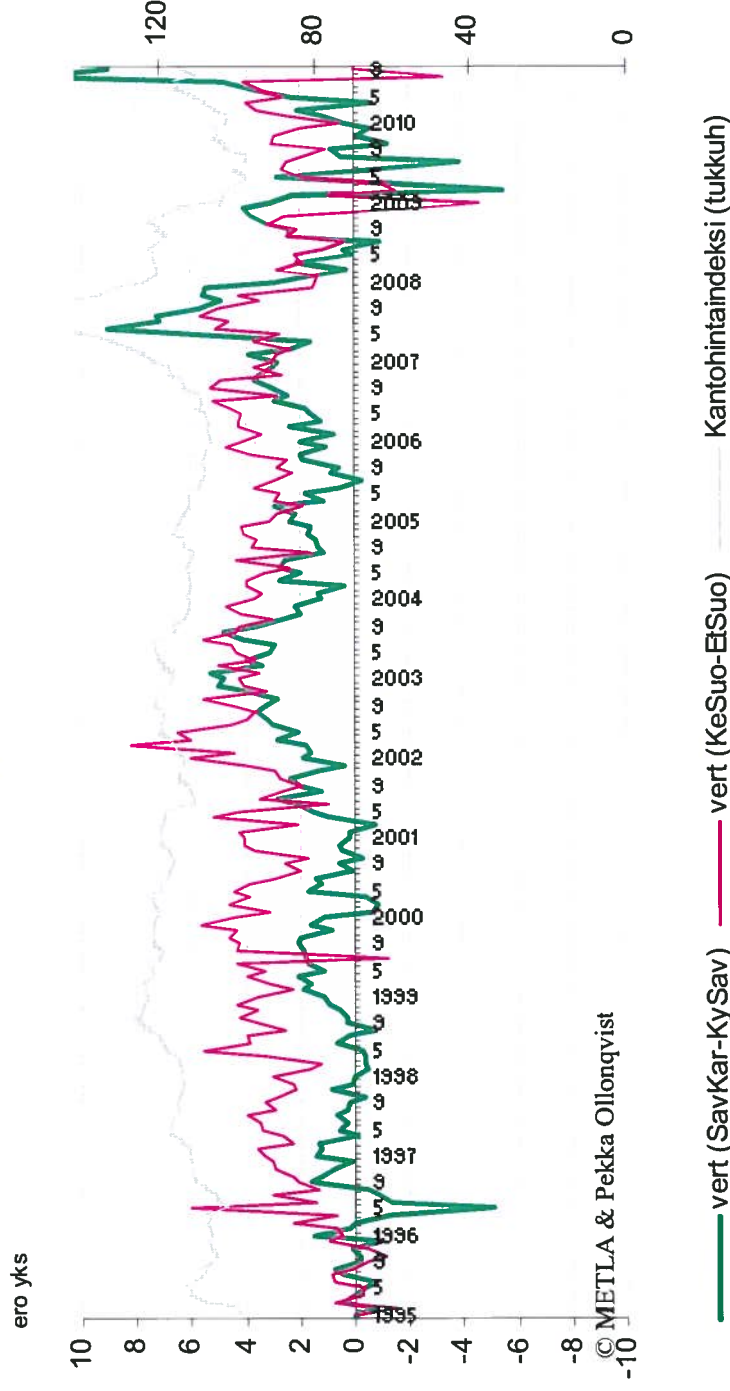

- Vertailu vierekkäisten hinta alueiden välillä ei tällä hetkellä mahdollista Metinfo Tilastopalvelussa www.metia.fi/metinfo/tilasto/
- Tässä rakenteelliset erot on poistettu skaalauksella (kunkin alueen indeksin alkuarvo =100)

Neljä hinta aluetta - parivertailu

kuukaudet 1/1995 - 9/2010

Hinta alueiden vertailu (Savo-Karjala - Kymi- Savo) , (Keski Suomi - Etelä Suomi)

- Erot alueiden välillä (Savo Karjala- Kymi Savo) sekä (Keski Suomi - Etelä Suomi) sisältävät edelleen rakennetekijöitä
- Muutokset saman suuntaisia – Erot supistuvat vähenevien hintojen ajanjaksoina
- Erot parivertailussa kasvaneet voimakkaan reaalihinnan nousun yhteydessä v. 2007

Puuraaka aineen kaupan hintaindeksit – kolme markkinaa I

Kehittäminen – miten parantaa palvelua

Primääriainespun kaupp – kantohintojen indeksi

http://www.metla.fi/metinfo/tilasto/puukauppa/puukauppa_khindeksit_t.html

Koko maa keskimäärin - kilpailulliset markkinat yhtenäistävät hintojen muutoksia

ostojen alueelliset siirtymät kantohintojen ohjaamina

rakenteelliset erot: kuljetuskustannukset, raakapuun laatu...

- Hinta – alueet Etelä Suomi, Pohjanmaa, Keski- Suomi, Savo- Karjala, Kymi – Savo, Lappi
- **Mittaavatko kuusi hinta aluetta kilpailuolosuhteita optimaalisesti?**

Puuraaka aineen kaupan hintaindeksit – kolme markkinaa II

Primääriainespuu

primääripuu	2006	2008	2009
1000m ³			
puutuote	29990	24380	19110
puumassa	40880	36800	28350
	70870	61180	47460

Sekundääripuu

sekundääripuu	2006	2008	2009
1000m ³			
puutuote	1960	1580	1630
puumassa	170	900	330
	2130	2480	1960
sahahake ja puru	11300	9610	6360
tuontihake	2530	2610	2060
	13830	12220	8420

Energiakäytön puu

korjattu energiapu	2006	2008	2009
1000m ³			
Karsittu ranka	111	125	158
Karsimaton pienpuu	584	822	1407
Järeä energiapu	174	179	1088
Yhteensä	869	1126	2652
Hakkuutähteet	1735	2332	1938
Kannot ja juurakot	458	573	830
	3 061	4032	5421

Puuraaka aineen kaupan hintaindeksit – kolme markkinaa III

- Primääriainespuu ja sekundääripuu osittain toisiaan korvaavia
- Primääriainespuu ja energiapuu eivät toisiaan korvaavia
 - Ostojen ja kaupan toimijarakenne toisistaan poikkeava

Osamarkkinoiden mittakaava (suuntaa antava)

1000m ³	2006	2008	2009
primääripuu	70870	61180	47460
sekundääripuu	2130	2480	1960
hake ja puru	13830	12220	8420
energiapuu	3 061	4 032	5 421
	89 891	79 912	63 261
%	2006	2008	2009
primääripuu	0,79	0,77	0,75
sekundääripuu	0,02	0,03	0,03
hake ja puru	0,15	0,15	0,13
energiapuu	0,03	0,05	0,09